

Gymnázium Ľudovíta Štúra v Trenčíne

Učebné osnovy

Stupeň vzdelania: ISCED 3A

Študijný odbor: 7902 J – gymnázium

Zameranie školského vzdelávacieho programu: -

Predmet: slovenský jazyk a literatúra

	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	Spolu
Počet hodín týždenne	3	3	3	4	13
Počet hodín ročne	99	99	99	120	417

Výchovno-vzdelávacie ciele a vzdelávacie stratégie predmetu:

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Vzdelávacia oblasť Jazyk a komunikácia sa zaoberá problematikou jazyka ako nástroja myslenia a komunikácie medzi ľuďmi.

V predmete slovenský jazyk a literatúra sa rozvíjajú kľúčové kompetencie: počúvanie, komunikácia (hovorenie), čítanie, písanie – s porozumením.

V predmete slovenský jazyk a literatúra sa uplatňuje členenie podľa jazykových rovín a štylistického využitia jazyka: fonetická a fonologická rovina jazyka, lexikologická rovina jazyka, morfeomatická a morfológická rovina jazyka, syntaktická rovina jazyka, štylistika a literatúra

Predmet slovenský jazyk a literatúra je súčasťou vzdelávacej oblasti Jazyk a komunikácia.

Skladá sa zo zložiek: slovenský jazyk a literatúra

V literárnej zložke si žiak osvojí základné literárnovedné pojmy, naučí sa čítať a analyzovať umelecké diela. vytvorí si hodnotový systém, ktorý rešpektuje celospoločenské hodnoty.

CIELE VYUČOVACIEHO PREDMETU

Jednotlivé zložky vyučovacieho predmetu slovenský jazyk a literatúra plnia svoje špecifické ciele.

Slovenský jazyk a sloh

- interpretovať texty (hovorené a písané) formulovaním podstaty obsahu textu a jeho funkcie vo forme kľúčových slov a konspektu,
- samostatne študovať z odborných kníh a časopisov, efektívne využívať rámcové časti knihy,
- pracovať s jazykovými normatívnymi príručkami a zvyšovať svoju jazykovú kultúru
- výrazne, plynulo čítať bez prípravy primeraný text – odborný, publicistický, umelecký
- využívať vo vyučovacom procese vlastné záznamy pri tvorbe vlastných textov (napr. referát, úvaha),
- vhodne uplatňovať vo svojich prejavoch logickú nadväznosť a komunikatívnu funkčnosť slov a viet, gramatickú správnosť, spisovnosť, - ovládať a používať odbornú jazykovú terminológiu, taktiež základné pojmy jednotlivých rovín,
- vedieť sa vyjadrovať vhodne, výstižne, kultivovane, gramaticky správne, v súlade s funkciou prejavu a komunikatívnou situáciou – vo forme hovorenej a písanej,
- uplatňovať v hovorených prejavoch výraznú artikuláciu, spisovnú výslovnosť, prozodické vlastnosti reči,
- vhodne a správne uplatňovať v písaných prejavoch odseky a interpunkciu, dodržiavať pravopisnú normu,
- tvoriť rozličné druhy textov v ústnej a písomnej forme v súlade s funkčnými jazykovými štýlmi a slohovými postupmi.

Literatúra

- získať a upevniť si schopnosť medziľudského porozumenia a prirodzenej komunikácie
- osvojiť si schopnosť vcítiť sa do vnútorného života iných, chápať potreby iných, myslenie, cítenie a konanie,
- osvojiť si postupne logicko-myšlienkové operácie, a to najmä reprodukciu, porovnávanie a analógiu, klasifikáciu, analýzu a syntézu, indukciu a zovšeobecňovanie,
- vytvoriť si individuálny hodnotový systém, ktorý rešpektuje relatívne trvalé a celospoločenské hodnoty, naučiť sa kriticky hodnotiť javy okolo seba, vedieť si obhájiť svoje stanovisko za pomoci argumentov,
- rozvíjať svoju schopnosť tvorivo interpretovať osvojené myšlienky a produkovať vlastné,
- naučiť sa správne, výstižne a v prípade potreby aj esteticky účinne vyjadrovať svoje myšlienky, postoje a názory ústne i písomnou formou,
- osvojiť si základné literárnovedné pojmy a na výbere najvýznamnejších slovenských a svetových autorov a literárnych diel sa oboznámiť s modelom vývinu umenia a umeleckej literatúry,
- naučiť sa čítať umelecké dielo s kritickým odstupom, nadhľadom a získať schopnosť spojiť spontánnu analýzu diela s emocionálnym prežívaním textu,
- naučiť sa používať metódy analýzy a interpretácie básnických, prozaických a dramatických diel tak, aby sa emocionálny zážitok pri následnej analýze nestrácal, ale skôr prehĺbil,
- orientovať sa v umeleckých druhoch a štýloch a používať ich hlavné vyjadrovacie prostriedky,
- uvedomiť si význam umenia a kultúrnej komunikácie vo svojom živote a v živote spoločnosti,
- ceniť a rešpektovať umenie a kultúrne historické tradície, tolerovať prejavy iných kultúr.

Obsah a rozsah predmetu:

Ročník	Tematický celok: obsahový štandard Výkonový štandard	Počet hodín a prierezové témy
Prvý	<p>Jazyková zložka</p> <p>Obsahový štandard OŠ: Jazyková komunikácia, druhy, princípy komunikácie. Práca s informáciami, zdroje informácií, spôsoby záznamu textu.</p> <p>Výkonový štandard VŠ: Žiak chápe jednotlivé zložky komunikačného reťazca a jazykové prostriedky rôznych druhov komunikácie. Dokáže identifikovať kľúčové slová textu, sformulovať hlavnú myšlienku a spracovať text .</p> <p>OŠ: Textotvorný proces: jazykové štýly, štýlotvorné činitele. Slohové postupy a slohové útvary.</p> <p>VŠ: Žiak vie vysvetliť pôsobenie štýlotvorných činiteľov pri tvorbe jazykových prejavov a aplikuje ich vo vlastných prejavoch.</p> <p>OŠ: Bežná komunikácia: hovorový štýl, ústne monologické a dialogické útvary, písomné útvary, moderné útvary bežnej komunikácie.</p> <p>VŠ: Žiak dokáže prispôsobiť prejav komunikačnej situácii, vytvoríť vlastné jazykové prejavy - súkromný list, oznámenie atď. Je schopný rozlíšiť nevhodnosť slov z hľadiska spisovnosti, regionálneho a sociálneho triedenia jazyka.</p> <p>OŠ: Oficiálna komunikácia. Administratívny štýl. Útvary administratívneho štýlu: životopis. motivačný list, sťažnosť atď.</p> <p>VŠ: Dokáže stanoviť vhodný slohový útvar administratívneho štýlu a samostatne ho vytvoríť.</p> <p>OŠ: Pracovná komunikácia. Písané a ústne útvary pracovnej komunikácie. Diskusný príspevok.</p> <p>VŠ: Žiak dokáže vyjadriť svoj názor na riešenie reálnych problémov, ovláda kompozíciu útvarov administratívneho štýlu.</p> <p>OŠ: Lexikálna rovina jazyka. Lexikológia. Slovná zásoba a jej systém. Obohacovanie slovnej zásoby. Frazeologizmy. Tvorenie obrazných pomenovaní. Slovníky.</p> <p>VŠ: Žiak pozná význam slov, ktoré využíva vo svojom jazykovom prejave, využíva široký repertoár slovnej zásoby. Využíva spôsoby obohacovania slovnej zásoby a frazeologizmy pri tvorbe vlastných prejavov. Rozširuje si vlastnú slovnú zásobu z dostupných zdrojov.</p>	<p>8 OSR,MVK, ENV,TPPZ</p> <p>5 ENV,OZŽ, OSR</p> <p>9 OSR,MVK</p> <p>7 OSR</p> <p>6 OSR, ENV, MVK</p> <p>14 MVK, OSR, ENV,OZŽ</p>

	<p>Literárna zložka: OŠ: Literárna komunikácia. Funkcie literárneho diela. Druhy literatúry. Literárna veda. Autor. Čitateľ. Interpretácia. VŠ: Žiak vie vyvodiť podstatu umeleckého diela na základe jeho estetickej a poznávacej funkcie, správne chápe literárne pojmy a ich klasifikáciu. OŠ: Epická poézia. Vonkajšia kompozícia: nadpis, strofa, verš, spev. Metafora, metonymia, básnické prirovnanie, epiteton, anafora. Rytmus. Epos. VŠ: Žiak vie rozlíšiť vonkajšiu kompozíciu diela v texte, vie vyhľadať básnické prostriedky v texte a vysvetliť ich význam. Vie identifikovať rytmickú organizáciu verša v básni a určiť dĺžku slabičného verša. OŠ: Lyrická poézia. Lyrika ako literárny druh. Žánre lyriky. Sonet, óda. VŠ: Žiak pozná kompozíciu sonetu a vie určiť jeho rýmovú schému, vie verbálne vyjadriť vlastný čitateľský zážitok a hodnotenie básne. OŠ: Krátka epická próza. Poviedka. Vševediaci rozprávač a literárna postava. Vnútoraná kompozícia diela – expozícia, kolízia, kríza, peripetia, katastrofa/ záver. Chronológia v epickom diele. Dejový plán, významový plán diela. VŠ: Žiak vie odlíšiť viazanú reč od neviazanej, dokáže určiť vševediaceho rozprávača v diele, charakterizovať postavy z čitateľského hľadiska, vysvetliť podstatu kompozície epického a dramatického diela. OŠ: Dramatická literatúra. Divadelná hra ako literárna forma. Vonkajšia kompozícia drámy: dejstvo, výstup, replika. Horizontálne členenie drámy - monológ, dialóg, autorská poznámka. Tragédia a komédia. Inscenácia – režisér, dramaturg, herec. Inscenačné formy. VŠ: Žiak je schopný výrazne čítať dramatický text. Chápe a vie určiť prvky v prehovore postáv, ktoré sú nositeľmi myšlienky a estetickej koncepcie diela. OŠ: Charakteristika základných znakov literárnych období - starovek, stredovek, humanizmus a renesancia, barok, klasicizmus. VŠ: Žiak chápe literárny kontext v súvislosti s kontextom historickým a spoločenským.</p>	<p>7 OSR</p> <p>10 OSR,MEV, MVK</p> <p>8 OSR, MEV</p> <p>10 OSR, MVK, MEV</p> <p>10 OSR,MEV, MVK,TPPZ</p> <p>5 OSR</p>
	<p>Učebnice: Slovenský jazyk pre 1. ročník stredných škôl (Caltíková a kol.), Cvičebnica slovenského jazyka pre stredné školy (Caltíková)</p>	
	<p>Učebnice: Literatúra pre 1. ročník gymnázií (Gregorová – Lapitka), Čítanka pre 1. ročník gymnázií (Dvořák), Literatúra pre stredné školy 1 (Polakovičová a kol.)</p>	

<p>Druhý</p>	<p>Jazyková zložka :</p> <p>OŠ: Rozprávací slohový postup, druhy rozprávania, kompozícia rozprávania. Typy rozprávača, pásmo rozprávača a postáv.</p> <p>Opisný slohový postup, druhy opisu, kompozícia opisu. Výrazové prostriedky opisného slohového postupu. Charakteristika, druhy charakteristiky. Beletrizovaný životopis.</p> <p>VŠ: Žiak vie čítať umelecký a vecný text s porozumením. Vie v texte analyzovať použité výrazové prostriedky, vie vytvoriť rôzne druhy vlastného jazykového prejavu s použitím uvedených slohových postupov.</p> <p>OŠ: Masmediálna komunikácia, publicistický štýl. Spravodajské útvary, analytické útvary, beletristické útvary.</p> <p>VŠ: Žiak je schopný porozumieť textu, vystihnúť jeho hlavnú myšlienku, nájsť kľúčové slová. Pochopí a roztriedi informácie. Odlišuje štylisticky primerané jazykové prostriedky od neprimeraných v závislosti od danej komunikačnej situácie.</p> <p>OŠ: Morfológická rovina jazyka. Slovné druhy. Delenie slovných druhov. Plnovýznamové a neplnovýznamové slovné druhy. Gramatický tvar slova, menné a slovesné gramatické kategórie, vetnočlenská platnosť slovných druhov.</p> <p>VŠ: Žiak ovláda klasifikáciu slovných druhov, vie určiť slovnodruhová a syntaktickú platnosť slov v texte. Vie určiť gramatické kategórie slovných druhov pri tvorbe viet a textov.</p> <p>OŠ: Syntaktická rovina jazyka. Vety podľa modálnosti. Vetné členy, vetné sklady. Veta podľa členitosti a zloženia. Súvetie – prirad'ovacie a podrad'ovacie. Polovetná syntax. Polovetné konštrukcie vo vete a ich štylistické využitie. Nadvetná syntax. Členenie textu. Slovosled.</p> <p>VŠ: Žiak vo vlastných prejavoch vie dodržať pravidlá a požiadavky syntaxe. Vie určiť vetu a vetné členy v texte. Vie transformovať jednoduché vety na súvetia a naopak. Vie dodržať interpunkciu v jednoduchej vete a súvetí. Vie vytvoriť kompozične zrozumiteľný text, v ktorom uplatní logické, časové a príčinno-následné súvislosti textu a požiadavky slovosledu v slovenčine.</p>	<p>5 OSR, MEV</p> <p>15 OSR,MEV, MVK,ENV, OZŽ</p> <p>15 OSR,MEV, OZŽ,MVK, TPPZ</p> <p>15 OSR</p> <p>16 OSR, MEV</p>
---------------------	---	---

	<p>Literárna zložka: OŠ: Veľká epika. Román. Priamy rozprávač. Druhy románu. Realistický a sociálny román. Psychologický román. Vnútorňý monológ. VŠ: Žiak vie definovať román a vysvetliť odlišnosti medzi poviedkou, novelou a románom, chápe rozdiel medzi sociálnym a psychologickým románom. Vie konfrontovať svoj systém hodnôt s hodnotami vyplývajúcimi z diela. OŠ: Lyrická poézia – spoločenská a ľúbostná lyrika. Protiklad. VŠ: Žiak vie vymedziť pojmy spoločenská a ľúbostná lyrika a aplikovať ich na lyrické básne. Vie, čo je básnický protiklad a dokáže ho určiť v básni. OŠ: Epická poézia. Časomerný veršový systém. VŠ: Žiak ovláda zjednodušený princíp časomernej poézie. nahlas prečítať úryvok z textu autorov časomernej poézie. OŠ: Krátka epická próza. novela. Epický čas. Rozprávanie, opis, úvaha v novele. VŠ: Žiak vie vysvetliť znaky novely, vie aplikovať vedomosti o slohových postupoch na text krátkej epiky. OŠ: Epická poézia, balada, básnická skladba, hrdinská báseň. Sylabický veršový systém. VŠ: Žiak pozná znaky žánrov a vie ich identifikovať v dielach, vie definovať sylabický veršový systém, určiť dĺžku slabičného verša a miesto vnútroveršových prestávok. OŠ: Charakteristika období – romantizmus, realizmus. VŠ: Žiak chápe literárny kontext v súvislosti s kontextom historickým a spoločenským. Učebnice: Slovenský jazyk pre 2. ročník stredných škôl (Caltíková a kol.), Cvičebnica slovenského jazyka Literatúra pre 2. ročník gymnázií (Gregorová – Lapitka), Čítanka pre 2. ročník gymnázií (Dvořák), Literatúra 2 pre stredné školy (Polakovičová a kol.)</p>	<p>10 OSR, MEV, MVK</p> <p>4 OSR</p> <p>4 OSR, MVK</p> <p>6 OSR, MVK, MEV</p> <p>5 OSR, MEV, TPPZ</p> <p>4 OSR, MVK, MEV</p>
<p>Tretí</p>	<p>Jazyková zložka: OŠ: Vedecká, odborná a pracovná komunikácia. Nadvetná syntax. Konektory. Slovosled v slovenčine. Náučný štýl. Znaky, kompozícia a členenie textov, súdržnosť textov. Výkladový slohový postup. Postupy a formy logického myslenia. Kauzálne vzťahy. Výklad, úvaha, referát, projekt SOČ. VŠ: Žiak je schopný zoradiť myšlienky podľa časovej a logickej postupnosti. Chápe funkciu konektorov a vie ich nájsť v texte. Vie vyjadriť svoj vlastný názor a podporiť ho argumentmi. Je schopný čítať náučný text a analyzovať ho. Vie vytvoriť a vhodne prezentovať projekt.</p>	<p>13 OSR, MEV, OZŽ, ENV, TPZZ</p>

	<p>OŠ: Zvukové jazykové prostriedky. Fonetika a fonológia. Systém slovenských hlások. Znelostná asimilácia. Diakritika, interpunkcia. Prozodické vlastnosti reči. Štylistické využitie zvukovej stránky jazyka. Výslovnosť a pravopis cudzích slov.</p> <p>VŠ: Žiak vo vlastných prejavoch dodržiava pravidlá spisovnej výslovnosti, správne artikuluje. Je schopný reagovať na počutý text zrozumiteľným a správne intonovaným prejavom. Pozná jazykovedné disciplíny, ktoré sa zaoberajú zvukovou stránkou jazyka.</p> <p>OŠ: Grafické jazykové prostriedky. Pravopisné princípy. Rytmické krátenie. Pravopisné príručky a práca s nimi.</p> <p>VŠ: Žiak vie pracovať s jazykovými kodifikačnými príručkami a dodržiavať jazykovú normu vo vlastných prejavoch.</p> <p>Literárna zložka:</p> <p>OŠ: Lyrická poézia. Symbol. Sylabicko-tonický veršový systém. Symbolizmus, senzualizmus a impresionizmus v lyrickej poézii. Reflexívna a duchovná lyrika. Aliterácia a zvukomaľba.</p> <p>VŠ: Žiak vie vysvetliť podstatu symbolu a dokáže ho určiť v neznámej básni, vie charakterizovať podstatu reflexívnej a duchovnej lyriky. Rozpozná znaky senzualizmu a impresionizmu v texte. Rozlíši a identifikuje v básni aliteráciu a zvukomaľbu. Chápe rytmickú organizáciu sylabicko-tonického veršového systému a vie určiť základné stopy v básni.</p> <p>OŠ: Epická próza – reťazový kompozičný postup. Lyrizácia štýlu epickej prózy. Idealizácia postáv. Personifikácia v próze.</p> <p>VŠ: Žiak vie odlišiť reťazový od päťfázového kompozičného postupu. Chápe podstatu lyrizácie prózy a vie nájsť a určiť jej prvky v epickom diele. Chápe zápas hrdinov naturizmu v boji dobra so zlom a osudovosť ich konania a vie ich aplikovať na diela.</p> <p>OŠ: Voľný verš. Čistá lyrika. Asociatívny básnický text a automatický text. Kaligram a pásmo. Polytematická báseň. Expresívnosť.</p> <p>VŠ: Žiak chápe podstatu čistej lyriky a rozumie princípu voľných asociácií, vie čítať asociatívny a automatický text a chápe princíp voľného radenia motívov a obrazov v pásme a polytematickej básni, chápe analógiu medzi textom a obrazom v kaligrame .</p> <p>OŠ: Veľká epika, sociálny, idealizovaný a charakterový typ postavy. Autorská štylizácia reality.</p> <p>VŠ: Žiak odlišuje rôzne typy postáv v románe. Chápe vzťah medzi autorom, realitou a dielom. Vie vysvetliť funkciu jazykových prvkov v myšlienkovvej a estetickvej pôsobnosti diela.</p>	<p>13 OSR,MVK</p> <p>7 OSR, MVK</p> <p>15 OSR, MVK, MEV</p> <p>12 OSR, ENV, TPPZ</p> <p>9 OSR, MVK, MEV, TPPZ</p> <p>12 OSR, MEV, MVK</p>
--	---	---

	<p>OŠ: Dramatická literatúra. Dramatické žánre. Inscenačné formy. Humor a hyperbola v komédii. Dramatizácia textu. VŠ: Žiak vie aplikovať vedomosti o fázach kompozičnej osnovy na dramatický text, je schopný dramatizovaného čítania. Chápe komickosť postáv a situačný humor v divadelnom texte a vie určiť prostriedky, ktoré ich navodzujú.</p> <p>OŠ: Charakteristika základných znakov období – literárna moderna, medzivojnová literatúra. VŠ: Žiak chápe súvislosť literárneho kontextu s kontextom historickým a spoločenským.</p> <p>OŠ: Osobnosti regionálneho literárneho kontextu. VŠ: Žiak pozná a vie prezentovať vedomosti o osobnostiach literárneho kontextu trenčianskeho okresu.</p>	<p>8 OSR, MEV, TPPZ</p> <p>4 OSR, MVK, MEV</p> <p>6 OSR</p>
	<p>Učebnice: Slovenský jazyk pre 3.ročník stredných škôl (Caltíková a kol.), Cvičebnica slovenského jazyka pre stredné školy Literatúra pre 3. a 4.ročník gymnázií – 1. časť (Gregorová – Lapitka), Čítanka pre 3. ročník gymnázií (Dvořák), Literatúra 3 pre stredné školy (Polakovičová a kol.)</p>	
Štvrtý	<p>Jazyková zložka:</p> <p>OŠ: Ústna verejná komunikácia. Rečnícky štýl. Znaky rečníckeho štýlu. Výrazové prostriedky rečníckeho štýlu. Žánre rečníckeho štýlu. Prezentácia rečníckeho prejavu. VŠ: Žiak pozná zásady tvorenia útvarov rečníckeho štýlu a jeho prostriedky. Dokáže využiť prístupné zdroje informácií pri príprave vlastného prejavu. Je schopný vytvoriť a predniesť vlastný rečnícky prejav. Dokáže kriticky vyhodnotiť počutý prejav.</p> <p>OŠ: Všeobecné poznatky o jazyku. Vznik a vývin jazyka . Písmo. Formy národného jazyka. Vznik a vývin spisovného jazyka. Jazyková kultúra. VŠ: Žiak rozlišuje pojmy jazyk a reč a rôzne typy písma. Vie vymenovať slovanské jazyky a zaradiť ich do systému. Rozlišuje formy národného jazyka. Pozná vývin slovenského spisovného jazyka a jeho osobnosti. Dokáže zhodnotiť text z hľadiska jazykovej kultúry.</p> <p>OŠ: Rozprávanie. Dynamizujúce zložky rozprávania. Kompozičné postupy rozprávania. Pokus o umelecké rozprávanie. Priama, polopriama reč. Odsek. VŠ: Žiak vie aplikovať poznatky o rozprávacom slohovom postupe pri tvorbe vlastného jazykového prejavu.</p> <p>OŠ: Prehľad jazykového učiva – príprava na maturitnú skúšku</p> <p>Literárna zložka:</p> <p>OŠ: Povojnové literárne smery – existencializmus a neorealizmus. Existenciálny hrdina a situácia. Súvis spoločenského a literárneho kontextu v neorealizme.</p>	<p>7 OSR, ENV, MEV, MVK</p> <p>10 OSR, MEV, OZŽ, ENV</p> <p>10 OSR, MVK</p> <p>9 OSR, MVK, MEV, ŽŽ</p> <p>8 OSR</p> <p>8 OSR, MVK, MEV</p>

	<p>Beat Generation – prejav revolty mladej generácie voči spoločnosti.</p> <p>VŠ: Žiak pozná znaky literárnych smerov a vie interpretovať existenciálnu situáciu podľa obsahového kontextu diela. Vie nájsť v diele jazykové odlišnosti jazyka mladých.</p> <p>OŠ: Absurdná dráma. Nonsense, irónia, pointa. Interpretácia absurdných dramatických textov.</p> <p>VŠ: Žiak chápe podstatu absurdnej drámy a vie nájsť v texte miesta logických zlomov a označiť slovné spojenia, ktoré vytvárajú podstatu nonsensových dialógov.</p> <p>OŠ: Veľká epická próza : retrospektívny kompozičný postup. Netradičné kompozičné postupy. Nespol'ahlivý rozprávač. Nechronologické usporiadanie textu v slovenskej povojnovej próze.</p> <p>VŠ: Žiak vie vysvetliť odlišnosti medzi chronologickým a retrospektívnym postupom a dokumentovať ich použitie v literárnom diele. Vie rekonštruovať klasickú osnovu vnútornej kompozície diela.</p> <p>OŠ: Súčasná lyrická poézia. Funkcia viazaného a neviazaného verša v poézii. Populárna pieseň. Verbalizácia čitateľského zážitku z básnického textu.</p> <p>VŠ: Žiak dokáže opísať atmosféru básne, identifikovať v texte básnické trópy a zvukové a štylistické figúry, vyjadriť hodnotiace stanovisko na kvalitu populárnej piesne.</p> <p>OŠ: Súčasná epická próza – postmoderna. Znaky postmodernistickej literatúry. Satira, irónia.</p> <p>VŠ: Žiak vie reprodukovať poučenie o postmoderne, je schopný sa orientovať v diele a poukázať na autorove experimenty s epickým časom a priestorom.</p> <p>OŠ: Súčasná epická próza – fantastická a sci-fi próza. Súvis s rozprávkou, starovekým eposom a stredovekou literatúrou. Moderné technológie v sci-fi literatúre.</p> <p>VŠ: Žiak vie charakterizovať sci-fi a fantasy a chápe myšlienkovú a estetickú koncepciu diela. Rozlišuje rovinu deja a rovinu významu.</p> <p>OŠ: Súčasná epická próza. detektívny román a horor. Štylisticko-lexikálna rovina diel. Druh rozprávača.</p> <p>VŠ: Žiak vie vysvetliť špecifickú funkciu zápletky a rozuzlenia v detektívnom románe. Vie charakterizovať postavu detektíva a zaradiť ju do sociálneho kontextu.</p> <p>OŠ: Všeobecné otázky literatúry. Vecná, populárno-náučná a umelecká literatúra. Literatúra faktu. Prezentácia výberu z vlastného čítania.</p> <p>VŠ: Žiak pozná a rozumie literárnym pojmom, chápe estetický zmysel umenia. Je schopný prezentovať vlastný čitateľský zážitok z hľadiska významového, žánrového a štylistického.</p> <p>OŠ: Dejiny literatúry.</p> <p>VŠ: Žiak pozná vývin literárnych období a chápe ich prepojenosť s historickou a spoločenskou situáciou. Orientuje sa v literárnych obdobiach a vie zaradiť základné</p>	<p>7 OSR, MVK, MEV, TPZZ</p> <p>8 OSR, MEV</p> <p>10 OSR, MVK</p> <p>8 OSR, MVK, MEV, ENV</p> <p>6 OSR, ENV, MVK, MEV</p> <p>6 OSR, MEV</p> <p>8 OSR, MVK, OZŽ</p> <p>15 OSR, MVK</p>
--	--	---

	diela do týchto období.	
	Učebnice: Slovenský jazyk pre 4.ročník stredných škôl (Caltíková a kol.), Cvičebnica slovenského jazyka pre stredné školy Literatúra pre 3. a 4.ročník gymnázií – 2. časť (Gregorová – Lapitka), Čítanka pre 4. ročník gymnázií (Dvořák)	
	Štandardizované slohové útvary: Charakteristika osoby, umelecký opis, rozprávanie, úvaha, diskusný príspevok, výklad, rečnícky prejav, beletrizovaný životopis Štandardizované literárne diela: Gavlovič: Valašská škola - mravúv stodola Kollár: Predspev Chalupka: Mor ho Sládkovič: Marína Botto: Smrť Jánošíkova Krasko: výber Smrek: výber Dilong: výber Válek: výber Rúfus: výber Urban: výber Kukučín: Keď báčik z Chochoľova umrie Tajovský: Maco Mlieč Timrava: Ťapákovci Kukučín: Dom v stráni Cíger-Hronský: Jozef Mak Chrobák: Drak sa vracia Mňačko: Ako chutí moc Bednár: Kolíska Palárik: Dobrodružstvo pri obžinkoch Tajovský: Statky-zmätky Bukovčan: Kým kohút nezaspieva Lasica – Satinský: Soirée Sofokles: Antigona Shakespeare: Hamlet Molière: Lakomec Remarque: Na západe nič nové Puškin: Kapitánova dcéra Salinger: Kto chytá v žite	

Metódy a formy vyučovania:

Na vyučovacích hodinách slovenského jazyka a literatúry budeme uplatňovať rôzne metódy, postupy a formy práce: skupinové vyučovanie, práca s IKT, príprava a prezentácia projektov, problémové vyučovanie, literárne exkurzie, návšteva knižnice, besedy, atď.

Hodnotenie a klasifikácia predmetu: Hodnotiť a klasifikovať sa bude podľa Metodického pokynu č. 21/2011 na hodnotenie a klasifikáciu žiakov stredných škôl čl. 6

Učebné zdroje:

Uvedené v jednotlivých ročníkoch.